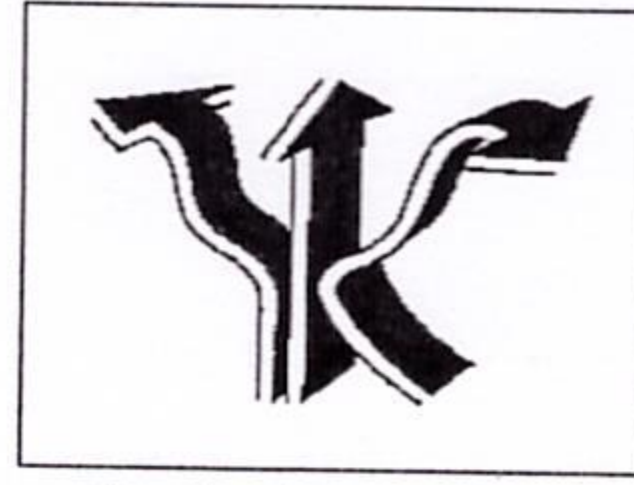

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Харківський інститут

МАУП

Кафедра психології

Затверджую:

Директор ХІ МАУП

В.Ю. Догадіна

25 серпня 2023 р.

Схвалено на засіданні кафедри

психології

Протокол № 1 від 25 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри Д.В.Лантух/

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Клінічна психологія

спеціальності:

053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня

бакалавр

(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми:

Психологія

(назва освітньої програми)

спеціалізації:

(за наявності)

Практична психологія

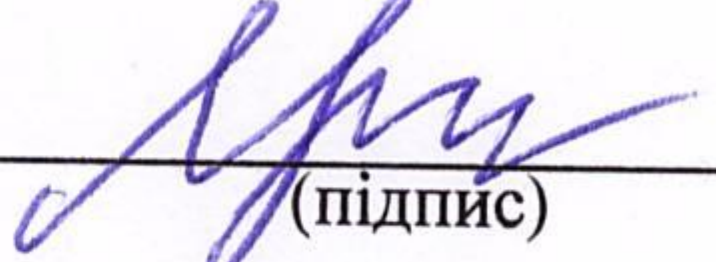
(назва спеціалізації)

Харків ХІ ПрАТ «ВНЗ «МАУП» 2023 р.

Розробник силябусу навчальної дисципліни:
Клименко Іван Сергійович, доцент кафедри психології

Викладач:
Клименко Іван Сергійович, доцент кафедри психології

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології
Протокол від 25.08.23 №1

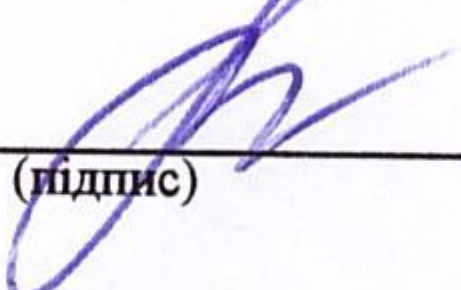
Завідувач кафедри І.В. Лантух
(підпис)

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми Психологія

25.08. 2023 р.

Керівник (гарант) освітньої програми І.В. Лантух
(підпис)

Силябус перевірено
25.08. 2023 р.

В.о. директора В.Ю. Догадіна
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Харківський інститут

Кафедра психології

Назва дисципліни	Клінічна психологія
Викладач	Клименко Іван Сергійович
Портфоліо викладача	
Контактний тел.	
E-mail:	
Сторінка дисципліни на сайті	https://kh.maup.com.ua/%d0%ba%d0%b0%d1%84%d0%b5%d0%b4%d1%80%d0%b0-%d0%bf%d1%81%d0%b8%d1%85%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b3%d1%96%d1%97/#
Консультації	<i>четвер 14.00-15.00</i>

1. Коротка анотація до дисципліни. Цей курс передбачає формування у студентів теоретичних основ клінічної психології, розуміння історії розвитку і структури сучасних знань у галузі даної науки, значення взаємозв'язку теоретичних і практичних знань, їх прикладної значущості в рішенні питань з інших галузей психології, медицини і педагогіки.

2. Мета: ознайомити із фундаментальними теоретичними основами клінічної психології, патопсихології; основними методами діагностичного дослідження у клініці; загальнопсихологічними фундаментальними проблемами, які вирішуються клінічною психологією.

3. Завдання: опанувати фундаментальні теоретичні засади клінічної психології; сформувані уявлення про місце клінічної психології в контексті інших психологічних дисциплін, зв'язку з іншими суміжними дисциплінами (медичною психологією, нейропсихологією, патопсихологією, психіатрією, віковою психологією, педагогікою, психофізіологією); ознайомити з основними поняттями та проблемами клінічної психології, із загальнопсихологічними фундаментальними проблемами, вирішуваними клінічною психологією; сформувані уявлення про основні складові розділи сучасної клінічної психології: патопсихологію, нейропсихологію, психосоматичні розлади і аномальну генезу психічного розвитку; ознайомити з основними принципами і методами діагностичних досліджень у клініці, з основними підходами до критеріїв психічної норми та з системами класифікації індивідів з психічними розладами

3. Формат курсу: *дистанційний (online)*

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Загальні компетентності:

– здатність і готовність мислити критично і системно; розуміння основних теоретичних понять, термінів, законів та закономірностей психологічної науки;

– здатність і готовність розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них;

- знання юридичних та морально-етичних нормативно-регулятивних засад професійної діяльності психолога і готовність неухильно дотримуватись їх;
- професійне володіння соціально-психологічними механізмами взаєморозуміння та взаємовпливу і здатність ефективно застосовувати їх у професійному спілкуванні;
- здатність діяти на основі етичних міркувань, емпатії, толерантності.

Фахові компетентності:

- здатність і готовність аналізувати та моделювати психологічні феномени та їх динаміку;
- здатність і готовність аналітично прогнозувати тенденції розвитку напрямів, галузей, складових психологічної науки і практики, своєї сфери професійної компетентності та об'єктів професійної діяльності;
- здатність і готовність психологічно забезпечувати ефективність функціонування державних, політичних, громадських та інших суспільних органів, інституцій, установ, об'єднань, груп;
- здатність і готовність добирати й застосовувати валідний та надійний психодіагностичний інструментарій;
- здатність і готовність здійснювати перевірку, зокрема експертну, психологічної достовірності фактів, ситуацій, подій, інформаційних повідомлень та їх джерел;
- уміння організовувати та надавати психологічну допомогу, здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту;
- здатність до професійної мобільності.

5. Тривалість курсу

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
«Клінічна психологія»		
Курс	1	
Семестр	1	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	26	
Модульний контроль	4	
Семестровий контроль	1	
Самостійна робота	78	
Форма семестрового контролю	<i>іспит</i>	

6. Статус дисципліни: *обов'язкова*

7. Пререквізити: Курс «Клінічна психологія» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: «Загальна психологія», «Медична психологія», «Патопсихологія», «Вікова психологія», покликаний закласти теоретичні основи клінічної психології.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – програми та сервіси для перевірки оригінальності текстів (Plagiat, Antiplagiat, Unicheck).

9. Політика курсу:

- передбачає роботу в команді.
- клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної самоіронії.
- виконання завдань у встановлений термін.
- відрацювати пропущені заняття студенти студенти зможуть письмово (виконати тести, написати контрольну роботу, виконати творчу роботу та ін.) або усно протягом місяця після пропущеного заняття..
- у випадку невиконання студентами вищезначених вимог, запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недобросовісності (списування) студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю
- дотримання академічної добросовісності.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з чотирьох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

Змістовий модуль 1. «Клінічна психологія – предмет і задачі, значення для медицини. Коротка історія розвитку клінічної психології. Феноменологія клінічних проявів».

Змістовий модуль 2. «Клініко-психологічні аспекти пізнавальної діяльності та емоційно-вольової сфери».

Змістовий модуль 3. «Психосоматичні та соматопсихічні розлади».

Змістовий модуль 4. «Психогігієна та психопрофілактика».

11. Система оцінювання навчальних досягнень. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	3	3	20	20	1	1
Відвідування практичних занять	1	2	2	3	3	10	10	1	1
Робота на практичному занятті	10	2	20	3	30	10	100	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	6	30	64	320	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30								
Разом	-		69		91		475		57
Максимальна кількість балів:									692
692:100=6,92. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:6,92 = загальна кількість балів.									

12. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються *самостійні роботи* (завдання до самостійної роботи див. Додаток 1).

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів**.

13. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді комплексних контрольних робіт.

Критерії оцінювання:

№ п/п	Критерії оцінки знань студента виявлених під час проведення модульного контролю	кількість балів
1.	студент в процесі усної (письмової) відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання , виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо	25 балів
2.	студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує	15 балів

	відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань , тощо;	
3	студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях базових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповідь на 1/3 (одну третину) поставлених запитань тощо.	10 балів
4.	студент дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання , тощо.	0 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

14. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Іспит.

Залік проводиться у усній формі (**3 теоретичних питання**) за відповідь на які максимально можливо отримати **20 балів**.

Перерахування у традиційну систему:

1) **20 балів** – правильні та повні відповіді на всі запитання - «відмінно/зараховано», А, 100-90 балів;

2) **15 балів** – студент відповів на всі запитання, однак допускає певні неточності у визначеннях базових категорій, які не впливають на правильність відповіді в цілому – «добре/зараховано», В-С, 89-75 балів;

3) **10 балів** - студент відповів недостатньо повно і конкретно на поставлені запитання, хоч і відобразив знання основного програмного матеріалу, а також при правильній відповіді на два з трьох поставлених питань – «задовільно/ зараховано», D-E, 74-60 балів;

4) **0 балів** – дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання - «незадовільно/незараховано», F-FX, 59-0.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА (в балах) = результати поточної роботи + результати іспиту

15. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див. Додаток 2).

16. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D		
60-67	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Вітенко І.С. Медична психологія:[Підручник] / І.С.Вітенко. – К.: Здоров'я, 2007. – 208 с

2. Галецька І. Клініко-психологічне дослідження: навч. Посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 242 с. – Клінічна психодіагностика: практикум / Редактор-упорядник проф. М.В.Миколайський. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2006. 228с.

3. Зінченко С.М. Патопсихологія. Методики дослідження: метод. Посібник / С.М.Зінченко. – К., 2004. – 101 с
 4. Карвасарский Б.Д. Клінічна психологія. СПб., 2004. 960 с.
 5. Клінічна психологія: словник-довідник / Авт.-уклад. С. В. Діденко К.: Академвидав, 2012. 320 с
 6. Кулеша-Любінець М.М. Клінічна психологія : методичні рекомендації для студентів спеціальності 053 «Психологія» Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2016. – 72 с.
 7. Максимова Н.Ю. Основи дитячої патопсихології : Навч. посібник / Н. Ю.Максимова, К. Л. Мілютіна, В.М. Піскун. – К.: Перун, 1996. – 464 с
 8. Мартинюк І. А. Патопсихологія: навч. посіб. / І. А. Мартинюк. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 208 с
 9. Мушкевич М. І. Клінічна психодіагностика: методичні рекомендації для студентів ф-ту психол. Луцьк, 2006. 170 с
 10. Никоненко Ю.П. Клінічна психологія. Навчальний посібник / Ю.П. Никоненко – Київ : КНТ, 2016. – 369 с
 11. Основи загальної та клінічної психології. Підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти I-IV рівнів акредитації. / за ред. проф. І.С.Вітенко і проф. О.С.Чабана./ — Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. – 344 с
 12. Федосова Л. О. Клінічна психологія: навчальний посібник К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2013. 248 с.
 13. Чабан О.С., Хаустова О. О. Психосоматична медицина (аспекти діагностики та лікування) К., 2000
- Додаткова:**
14. Галецька І., Сосновський Т. Психологія здоров'я: теорія та практика. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006 – 338 с.
 15. Гоян І. М. Методи діагностики психічного розвитку дітей / І. М.Гоян, А. А. Палій // За ред. А. А. Палія. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2014. – 652 с.
 16. Закон України про психіатричну допомогу. – К. : Сфера, 2000. – 50 с.
 17. Селюцький А. І. Психопатологія дитячого віку / А. І. Селюцький. К., 1997. 295 с
 18. Ферреро Б. 365 коротких історій для душі / Бруно Ферреро. – Львів: Свічадо, 2012. – 456с.
 19. Шевцова О. Особливості валеонастанов як детермінант психологічного здоров'я особистості у дорослому віці [Електронний ресурс] / О. Шевцова. – Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка. Серія: Психологічні науки – 2 (103). – 2012. – С. 178-181. –
 20. Щотка О.П. Вікова психологія: практикум: Навчально-методичний посібник / О. П. Щотка. – Ніжин: Вид-во НДУ ім. М.Гоголя, 2006. – 307 с.

Навчально-методична карта дисципліни «КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

Разом: 120 год., з них 26 год. – лекції, 16 год. – практична заняття; самостійна робота – 78 год., модульний контроль – 4 год.

Кількість балів за семестр	692 балів												
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II			Змістовий модуль III						Змістовий модуль IV	
Назва модуля	Клінічна психологія – предмет і задачі, значення для медицини. Коротка історія розвитку клінічної психології. Феноменологія клінічних проявів		Клініко-психологічні аспекти пізнавальної діяльності та емоційно-вольової сфери			Психосоматичні та соматопсихічні розлади						Психогігієна та психопрофілактика	
Лекції	1 (1 бал)	1 (1 бал)	1 (1 бал)	1 (1 бал)	1 (1 бал)	3 (3 бали)	3 (3 бали)	3 (3 бали)	3 (3 бали)	3 (3 бали)	3 (3 бали)	2 (2 бали)	1 (1 бал)
Теми лекцій	Фундаментальні поняття клінічної психології. Клінічне опитування пацієнта, принципи, етапи	Клінічні прояви психічної норми та патології	Основні симптоми та синдроми розладів психіки: порушення сприйняття та мислення, емоцій, волі, потягів	Основні симптоми та синдроми розладів психіки: порушення пам'яті, інтелекту, свідомості, ознаки дефіцитарності психічних функцій	Основні симптоми та синдроми розладів психіки: особистість, розлади особистості	Психосоматична медицина, порушення психіки при соматичних захворюваннях	Психологічні особливості та порушення психіки в осіб із захворюваннями органів дихання та серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту	Психологічні особливості та порушення психіки в осіб 3 хворобами ендокринної системи, гінекологічними та функціональними сексуальними розладами	Психологічні особливості та порушення психіки в осіб 3 больовим синдромом, розладами харчової поведінки, психовегетативним синдромом, розладами сну	Психологічні особливості хірургічного, терапевтичного, травматологічного пацієнта. «Внутрішня картина хвороби»	Медико-психологічні аспекти соматичних хвороб	Вікова клінічна психологія	Психогігієна. Психопрофілактика. Види психопрофілактики. Психопрофілактика психічних захворювань
Практичні заняття	1 (1 бал) 1 (10 балів)	1 (1 бал) 1 (10 балів)	1 (1 бал) 1 (10 балів)	1 (1 бал) 1 (10 балів)	1 (1 бал) 1 (10 балів)	2 (2 бали) 2 (20 балів)	2 (2 бали) 2 (20 балів)	2 (2 бали) 2 (20 балів)	1 (1 бал) 1 (10 балів)	1 (1 бал) 1 (10 балів)	1 (1 бал) 1 (10 балів)	1 (1 бал) 1 (10 балів)	1 (1 бал) 1 (10 балів)
Теми семінарських занять	Фундаментальні поняття клінічної психології. Клінічне опитування пацієнта, принципи, етапи	Клінічні прояви психічної норми та патології	Основні симптоми та синдроми розладів психіки: порушення сприйняття та мислення, емоцій, волі, потягів	Основні симптоми та синдроми розладів психіки: порушення пам'яті, інтелекту, свідомості, ознаки дефіцитарності психічних функцій	Основні симптоми та синдроми розладів психіки: особистість, розлади особистості	Психосоматична медицина, порушення психіки при соматичних захворюваннях	Психологічні особливості та порушення психіки в осіб із захворюваннями органів дихання та серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту	Психологічні особливості та порушення психіки в осіб 3 хворобами ендокринної системи, гінекологічними та функціональними сексуальними розладами	Психологічні особливості та порушення психіки в осіб 3 больовим синдромом, розладами харчової поведінки, психовегетативним синдромом, розладами сну	Психологічні особливості хірургічного, терапевтичного, травматологічного пацієнта. «Внутрішня картина хвороби»	Медико-психологічні аспекти соматичних хвороб	Вікова клінічна психологія	Психогігієна. Психопрофілактика. Види психопрофілактики. Психопрофілактика психічних захворювань

Самостійна робота	4 (20 балів)	6 (30 балів)	64 (320 балів)	4 (20 балів)
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)	модульна контрольна робота №2 (25 балів)	модульна контрольна робота № 3 (25 балів)	модульна контрольна робота № 4 (25 балів)
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 6,92			